

Guia docent

210184 - RU - La Reforma Urbana

Última modificació: 18/06/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 740 - UOT - Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori.

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura optativa).
GRAU EN ARQUITECTURA (Pla 2010). (Assignatura optativa).

Curs: 2020 **Crèdits ECTS:** 2.5 **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: JULIAN GALINDO GONZALEZ

Altres: Segon quadrimestre:
JULIAN GALINDO GONZALEZ - 35

REQUISITS

Haver superat Urbanística V i VI.

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

14. Capacitat per exercir la crítica arquitectònica.
15. Coneixement adequat de l'ecologia, la sostenibilitat i els principis de conservació de recursos energètics i mediambientals.
16. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.
17. Coneixement adequat dels fonaments metodològics del planejament urbà i l'ordenació territorial i metropolitana.
18. Coneixement dels mecanismes de redacció i gestió dels plans urbanístics a qualsevol escala.

Genèriques:

6. Conèixer la història i les teories de l'arquitectura, així com les arts, tecnologies i ciències humanes relacionades amb aquesta.
7. Conèixer l'urbanisme i les tècniques aplicades en el procés de planificació.
8. Comprendre les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn, així com la necessitat de relacionar els edificis i els espais situats entre ells en funció de les necessitats i de l'escala humana.

Transversals:

9. Comunicació oral i escrita: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.
10. Emprenedoria i innovació: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que marquen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.
11. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.
12. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.
13. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.

Bàsiques:

1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
2. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.
3. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
4. Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
5. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

METODOLOGIES DOCENTS

Activitats presencials: Hores/setmana:

Lliçó magistral/mètode expositiu 0,5

Classe expositiva participativa 0,5

Aprenentatge cooperatiu 0,5

Estudi de casos 0,5

Activitats no presencials:

Treball autònom 35 hores/semestre

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Amb aquesta assignatura es pretén introduir a l'alumne en la comprensió de la transformació de la ciutat des de la reforma i renovació urbanes i el paper que juguen dels plans urbanístics i projectes arquitectònics en la materialització de la mateixa. Es tracta de reconèixer les formes d'intervenir sobre la ciutat construïda, descobrint categories d'una banda, estratègies i mecanismes per un altre, amb la finalitat d'aprendre a construir ciutat, fent de les circumstàncies oportunitat, descobrint en la mirada sobre la ciutat les claus per al projecte de transformació com a evolució d'una realitat sempre canviant però sempre present.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	27,5	44.00
Hores aprenentatge autònom	35,0	56.00

Dedicació total: 62.5 h

CONTINGUTS

Programa

Descripció:

La ciutat, invent magnífic i complex, precisa d'una continuada dosi d'intervencions que li aportin contemporaneïtat per mantenir-se viva. Intervencions subtils o traumàtiques que posen a la ciutat constantment a prova. És en la capacitat d'absorbir aquestes operacions, inicialment estranyes, convertint-les en alguna cosa pròpia on la seva vitalitat es demostra.

Barcelona: Reforma Urbana és un curs sobre la ciutat i el temps, i al mateix temps una proposta sobre les maneres d'intervenir, d'usar el temps a favor, catàleg de maneres històriques i realitzacions actuals sobre les formes d'intervenir sobre la ciutat construïda.

Es proposen tres camps d'intervenció diferenciada: l'adequació geomorfològica al lloc, la renovació dels teixits urbans i les operacions estratègiques de reestructuració.

Sobre cadascun d'aquests camps s'analitzaran diferents actuacions en el temps, confrontant aquelles actuacions històriques pròpies de la ciutat preindustrial amb plans i projectes contemporanis.

Dedicació: 62h 30m

Grup gran/Teoria: 27h 30m

Aprenentatge autònom: 35h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació Continuada (%) Avaluació Final (%)

Presentacions orals 50% 50%

Avaluació de projectes 50% 50%

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

L'avaluació es realitzarà a partir de l'assistència i la realització de les activitats de les lliçons teòriques; i del desenvolupament d'un treball pràctic que consistirà en la recerca i anàlisi de plans i projectes corresponents a un dels tres blocs temàtics presentats.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Solà-Morales, M. de. "Habitatge públic com a projecte urbà.". Urbanitat capil·lar: la transformació dels terrenys de les casernes de Sant Andreu. Barcelona: Consorci Zona Franca; Lunwerk, 2009. p. 120-123.
- Clos, O. "Barcelona, estratègies de transformació". Barcelona, transformació: plans i projectes. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2008. p. 16-24.
- Carreras-Moysi, B. "El urbanismo de la renovación". Urbanismo en Barcelona: 1999 [en línia]. Barcelona: Ayuntamiento de Barcelona, 1999. p. 13-23 [Consulta: 07/05/2020]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/11703/101587>.
- Busquets, J. "Les diferents escales de la projectació urbanística". Urbanisme a Barcelona: plans cap al 92. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1987. p. VIII-XX.
- Bohigas, O. "Per una altra urbanitat". Plans i Projectes per a Barcelona: 1981-1982 [en línia]. Barcelona: Ajuntament. Àrea d'Urbanisme, 1983. p. 12-21 [Consulta: 08/05/2020]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/11703/103412>.

Complementària:

- Àrees de nova centralitat. 2a ed. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Urbanisme i Obres Públiques : Àrea de Relacions Ciutadanes, 1987.
- Urbanisme a Barcelona: plans cap al 92. Barcelona: L'Ajuntament. Servei de Planejament Urbanístic, 1987.
- Barcelona: la segona renovació [en línia]. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1996 [Consulta: 17/06/2020]. Disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/101585>. ISBN 847609809X.
- Urbanismo en Barcelona: 1999. Barcelona: Ayuntamiento de Barcelona, 1999. ISBN 8476099363.
- Barcelona, transformació: plans i projectes. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2008. ISBN 9788498500929.
- Barcelone. La ville innovante. Paris: Le Moniteur, 2010. ISBN 9782281194531.
- Archivo crítico modelo Barcelona 1973-2004. Barcelona: Ajuntament de Barcelona: Departamento de Composición Arquitectónica de la ETSAB-UPC, 2011. ISBN 9788498503593.
- Reader Modelo Barcelona 1973-2013. Barcelona: Comanegra; : Ajuntament de Barcelona: Departamento de Composición Arquitectónica de la ETSAB-UPC, 2014. ISBN 9788416033027.
- Bohigas, O.. Reconstrucció de Barcelona. Barcelona: Edicions 62, 1986. ISBN 8429722130.
- Transforming Barcelona. London: New York: Routledge, 2004. ISBN 9780415288408.
- Santacana, F. El Planejament estratègic. Barcelona: Aula Barcelona, 2000. ISBN 8447523683.